

Focus PO
Wijst je de weg

Technisch lezen in Focus PO

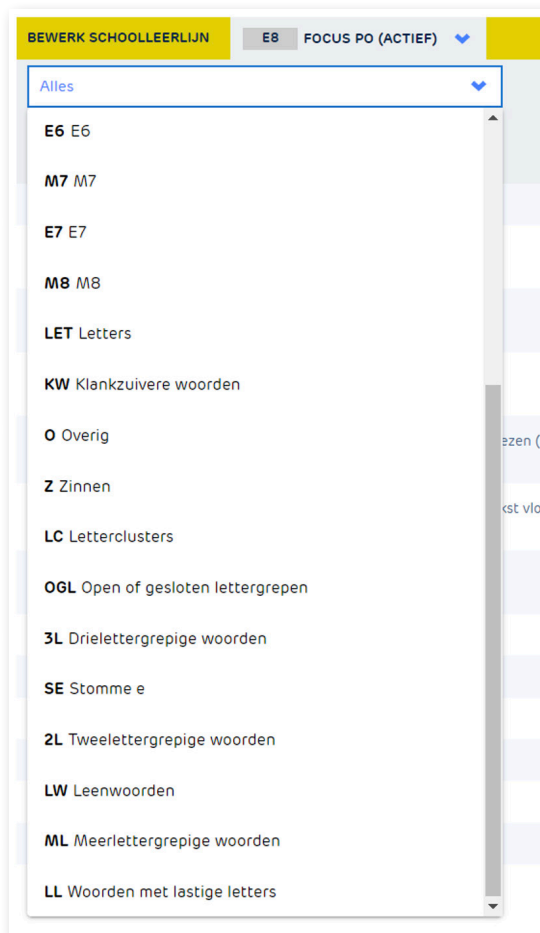
Na de zomer van 2023 is de leerlijn technisch lezen in Focus PO opgenomen. Hoe kun je deze leerlijn gebruiken en waarom?

Waarom de leerlijn technisch lezen?

De leerlijn technisch lezen is om twee redenen in Focus PO geplaatst:

- 1) Scholen hebben erom gevraagd. Zij zijn van mening dat het aanbod in de eerste helft van groep 3 primair gericht is op het technisch lezen; taalverzorging en (begrijpend) lezen zijn hier niet los van te zien en daarom moet ook technisch lezen worden gepland.
- 2) Vanwege de aansluiting met een aantal belangrijke basisdoelen eind groep 2. Deze basisdoelen zijn namelijk de voorlopers van technisch lezen. Er zou in Focus PO geen overdracht van deze doelen zijn als er geen opvolgende leerlijn technisch lezen is.

In Focus PO zijn de leesdoelen in de leerlijn technisch lezen per halfjaar gegroepeerd. Er zijn dus cruciale leerdoelen geplaatst in periode 2 en in periode 4. De periodes 1 en 3 zijn leeg. Wil je daar wijzigingen in aanbrengen, dan kan dat via de schoolleerlijn (Beheer > Instellingen > Schoolleerlijn). In de schoolleerlijn kun je de leesdoelen sorteren per AVI-niveau of per hoofdleescategorie.

Afbeelding 1: Screenshot van de dropdown van de schoolleerlijn technisch lezen: per AVI-niveau en per hoofdleescategorie).

Zicht op ontwikkeling

De leesdoelen van de leerlijn technisch lezen worden wel systematisch aangeboden, maar meestal niet zo systematisch geobserveerd als die van de andere vakken. Als het leesproces op gang komt, dan gaat het. Je observeert dan niet per leesdoel, bijvoorbeeld een bepaalde medeklinkercombinatie aan het begin van een woord, maar je beoordeelt het gehele proces (ook omdat het aantal leesdoelen groot is). Je houdt zicht op ontwikkeling aan de hand van de snelheid waarmee de technische leesvaardigheid zich ontwikkelt.

Bij de vakken rekenen, lezen en taalverzorging speelt begrip een veel grotere rol in de

ontwikkeling. Daar hou je zicht op de ontwikkeling door per leerdoel na te gaan of een leerling het wel of niet beheerst. Voor die vakken is de planning van de leerdoelen, en vervolgens de registratie van de beheersing, dan ook veel belangrijker.

- 3.2. Ik kan klankzuivere mkmm- en mmkm-woorden/zinnen/tekst vlot lezen (stoel, werk, kast)
- 4.4. Ik kan drie- of meerlettergrepige woorden eindigend op -ste vlot lezen (moeilijkste)
- 6.2. Ik kan woorden eindigend op -eum en -ium vlot lezen (museum, stadion)

Afbeelding 2: Voorbeelden van leesdoelen in Focus PO per periode (2 en 4).

Waarom zou je met de leerlijn technisch lezen in Focus PO gaan werken?

- 1) Omdat de aansluiting met groep 2 voor jou belangrijk is. Zeker bij de start van het technisch leesproces spelen de aangeleerde deelvaardigheden uit de kleuterperiode een rol. Je wilt op de niet-beheerste leerdoelen uit deze periode intensiever onderwijs geven, zodat het leesproces niet gehinderd wordt door hiaten.
- 2) Omdat je voor alle leerlingen de leesdoelen wilt plannen en hen wilt volgen in hun ontwikkeling. Deze keuze kan zijn ingegeven door een wens om te focussen op cruciale leerdoelen. Een andere reden kan zijn dat je het onderwijs in technisch lezen wilt versterken.
- 3) Omdat je de leerlingen bij wie de technischleesontwikkeling traag op gang komt niet alleen door middel van toetsen, maar ook door middel van observatie van

de leesdoelen in de gaten wilt houden. Hierdoor wordt het eenvoudiger om een remediërend (of extra intensief) programma te maken als een leerling specifieke letter(combinatie)s verkeerd omzet naar klanken. In het geval van een traag (maar wel correct) leesproces, zet je in op het veelvuldig en herhaald oefenen van de leeshandeling. Over de (invulling van) de ondersteuningsniveaus bij technisch lezen lees je hier [meer](#).

Afhankelijk van bovenstaande redenen kun je besluiten om met een deel van de leerlijn technisch lezen te gaan werken. Als school zou je vanuit het belang van de aansluiting met groep 2 kunnen besluiten om alleen met periodeplannen te gaan werken in groep 3.

Het omgekeerde kan ook. Je gaat vanaf groep 4 werken met periodeplannen omdat je geen methodisch aanbod in voortgezet technisch lezen gebruikt en wel leerdoelgericht wilt werken.

Focus PO

HOME > GROEP 3-8 > PERIODEOVERZICHT > MAAK PERIODEPLAN

3D (3) E8

Akkoord INFO DOELEN

	bb206	bb225	bb215	bb216	bb226	bb207	bb208	bb209	bb212
	E8	E8	E8	E8	E8	E8	E8	E8	E8
► Eind 2 M3 Ik kan woorden in 3 of meer klankgroepen verdelen en de klankgroepen samenvoegen	🔄	🔄	🔄	🔄	🔄	🔄	🔄	🔄	🔄
► Eind 2 M3 Ik kan rijmen en rijmwoorden herkennen (eindrijm)	🔄	🔄	🔄	🔄	🔄				
► Eind 2 M3 Ik kan klanken en woorden van elkaar onderscheiden, zoals man en maan	🔄	🔄	🔄	🔄	🔄				
► Eind 2 M3 Ik kan woorden bedenken die beginnen met een aangegeven beginklank (b van beer)	🔄	🔄							

Afbeelding 3: Screenshot van de bezemdoelen uit groep 2 (de voorlopers) bij de start van groep 3.

Focus PO

Periodeplan

Voor de planning van de cruciale leerdoelen voor technisch lezen richt je je eerst op de schoolleerlijn. Alle cruciale leerdoelen zijn aan de halfjaarlijkse AVI-niveaus gekoppeld en dat maakt dat de periodes 1 en 3 leeg zijn (respectievelijk de eerste en de derde tien weken van het schooljaar). Je kunt ervoor kiezen om leerdoelen uit de periodes 2 en 4 te verplaatsen naar de periodes 1 en 3, zodanig dat het samenvalt met je methodeplanning. Het aantal leerdoelen wordt dan uitgespreid. Doe je dat niet, dan geeft Focus PO in periode 1 en 3 aan wat de bezemdoelen uit de daaraan voorafgaande periodes zijn. De periodeplannen 2 en 4 bevatten alle leerdoelen uit de schoolleerlijn.

Focus PO geeft voor de leerdoelen uit de leerlijn technisch lezen niet aan waar zich de instructie- en inoefenstof in de gangbare taalleesmethodes

bevindt. Dit voegt nauwelijks iets toe aan het onderwijsproces, gezien de hoeveelheid vindplaatsen en de aard van de leesdidactiek.

Actualiseren van de beheersing

Het actualiseringsproces van de leerdoelen in Focus PO is *uitvalsgericht* ingestoken. Dit maakt het werken met de doelen (of met veel doelen) een stuk gemakkelijker. Bij aanvang van een periodeplan gaan we ervanuit dat alle leerlingen alle leerdoelen gaan beheersen. Tijdens de looptijd van het plan observeer je alleen welke leerlingen welke leerdoelen niet beheersen. Als je ziet dat dit dreigt te gebeuren, intensiveer je onmiddellijk je onderwijs. Na afloop van het periodeplan actualiseer je de leerdoelbeheersing. Je zet in een klap alle leerdoelen voor alle leerlingen op beheerst (groen). Vervolgens zet je de beheersing op 'uit' (grijs) van de leerdoelen die (door bepaalde leerlingen) niet zijn beheerst.

The screenshot displays the 'Focus PO' interface for managing learning objectives. The header shows the Focus PO logo and the user 'WUNAND GUZEN'. The navigation bar indicates the current path: HOME > GROEP 3-8 > PERIODEOVERZICHT > BEHEERSING ACTUALISEREN. The main section is titled 'LEERDOELENDOSSIER > GROEP 3D (3) - TAALVERZORGING - 3.2 (01/11 > 31/01)'. Below this, there's a dropdown for 'Leerlijn: E8' and a status indicator 'Actuele beheersing leerdoelen: 102'. The table lists 17 learning objectives (bb206 to bb226) with their descriptions and current status (E8). A 'WIJZIG SELECTIE' button is on the left, and a 'Selecteer alles' button is highlighted over the first row.

Afbeelding 4: Screenshot van het actualiseren van de leesdoelen via het driehoekje (= 'selecteer alles') rechtsboven. Eerst alles op 'groen' en daarna de specifieke doelen (die niet worden beheerst) op 'grijs' zetten.